

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
17.02.2020.- 21.02.2020.

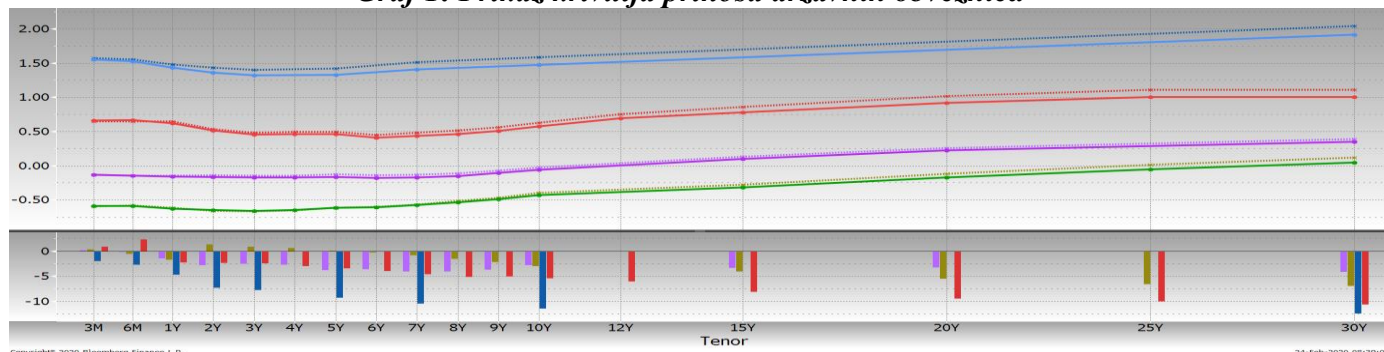
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20
2 godine	-0,66	-	-0,64	1,43	-	1,35	0,54	-	0,52	-0,13	-	-0,16
5 godina	-0,62	-	-0,61	1,42	-	1,32	0,50	-	0,46	-0,12	-	-0,16
10 godina	-0,40	-	-0,43	1,58	-	1,47	0,63	-	0,57	-0,03	-	-0,06

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	14.2.20	-	21.2.20
3 mjeseca	-0,562	-	-0,565
6 mjeseci	-0,585	-	-0,591
1 godina	-0,597	-	-0,617

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 21.02.2020. godine (pune linije) i 14.02.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Iz MMF-a je saopšteno da ostaju pri januarskim prognozama prema kojima se očekuje globalni privredni rast od 3,3% u ovoj godini, što predstavlja povećanje u odnosu na 2,9% iz 2019. godine, ali za 0,1% manje u odnosu na prognoze iz oktobra prošle godine.

EUROZONA

Prisutna neizvjesnost zbog koronavirusa uticala je na to da prinosi obveznica eurozone kraćeg i srednjeg roka dospijeća ne zabilježe bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu. Takođe, tokom proteklog vikenda pojavile su se informacije o povećanom broju zaraženih u Italiji. Pad prinosa od oko 3 bazna poena zabilježile su desetogodišnje obveznice. U mjesečnom izvještaju Deutsche Bundesbank smrtonosni koronavirus je opisan kao „ciklični silazni rizik“ za Njemačku, te da će njemački izvoznici vjerovatno pretrpjeti negativne posljedice zbog istog koji prijeti poremećajem globalnih lanaca ponude. S druge strane, ministar finansija Njemačke Scholz je izjavio da ne vidi znakove ulaska njemačke privrede u recesiju, te da Ministarstvo ostaje pri prognozi rasta GDP-a od 1,1% u 2020. godini uprkos rizicima koji proizilaze od koronavirusa. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je potvrdila A2 rejting Irske sa stabilnim izgledima.

Prošle sedmice objavljen je zapisnik s januarske sjednice UV ECB prema kojem je upozoreno na signale prevelikog ekonomskog optimizma, što se pokazalo kao tačno u vremenu kada izbijanje epidemije

smanjuje nadu da bi u skorije vrijeme mogao biti zabilježen ekonomski oporavak. Pored toga zapisnik pokazuje i da je ECB upozorila na potencijalne trgovinske probleme, navodeći da bi dogovor između SAD i Kine mogao koštati EU izvoza određenih proizvoda kao rezultat „trgovinske diverzije“. Takođe, navedeno je da SAD i EU i dalje imaju nerazriješena pitanja u vezi s tarifama. Kao još jedan mogući negativan ishod navode se i trgovinske rasprave na relaciji EU – Velika Britanija koje su sada na čekanju, ali koje bi mogle dovesti do većih neslaganja nego što je to ranije očekivano. Ponovljeno je da kreatori monetarne politike moraju procijeniti uticaj trenutnih stimulansa (negativnih kamatnih stopa i ponovnog uvođenja programa kupovina obveznica) u smislu potencijalnih sporednih efekata, te da se rizici finansijske stabilnosti posebno „pažljivo prate“.

Glavni ekonomista ECB Lane je krajem prošle sedmice izjavio da očekuje da će se ekonomija eurozone oporaviti od izbijanja koronavirusa, što je umanjilo zabrinutost da se regija suočava s ulaskom u dugoročno usporenje privrede, a što bi moglo zahtijevati još jedno smanjenje kamatnih stopa. Ipak, Lane je naveo da puni uticaj ove bolesti ostaje nepoznat, te da i dalje predstavlja silazni rizik sve dok se ne suzdrži. Lane je početkom sedmice izjavio da su politike odgovarajuće za bazni scenario poboljšanja uslova tokom naredne jedne do dvije godine, ali da dodatna smanjenja kamatnih stopa ne mogu biti isključena. Član UV ECB de Galhau je izjavio da je prostor monetarne politike ograničen, te da vidi potrebu da se fokus usmjeri ka fiskalnoj politici, ukoliko stimulansi budu potrebni.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	FEB	-8,2	-6,6	-8,1
2.	ZEW indeks povj. investitora za 6 mjeseci – Njemačka	FEB	21,5	8,7	26,7
3.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	MAR	9,8	9,8	9,9
4.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	DEC	-	-3,7%	1,4%
5.	Bilans tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR)	DEC	-	32,6	32,4
6.	Bilans tekućeg računa – Italija (u milijardama EUR)	DEC	-	4,83	4,71
7.	Trgovinski bilans – Španija (u milijardama EUR)	DEC	-	-2,09	-1,86
8.	Stopa inflacije – EZ	JAN	1,4%	1,4%	1,3%
9.	Temeljna stopa inflacije – EZ	JAN	1,1%	1,1%	1,3%
10.	Stopa inflacije – Finska	JAN	-	1,0%	0,9%
11.	Stopa inflacije – Francuska	JAN	1,6%	1,7%	1,6%
12.	Stopa inflacije – Austrija	JAN	-	2,0%	1,7%
13.	Stopa inflacije – Italija	JAN	0,5%	0,4%	0,5%
14.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	JAN	-0,4%	0,2%	-0,2%
15.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	FEB	51,0	51,6	51,3
16.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	JAN	-	3,0%	3,2%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice zabilježili pad za 8 do 11 baznih poena u odnosu na prethodnu.

Prošle sedmice je objavljen zapisnik s januarske sjednice FOMC-a u kojem je istaknuto da je nastavljen rast ekonomskih aktivnosti umjerenim tempom, te da je tržište rada i dalje snažno. Takođe, potrošnja domaćinstava je okarakterisana kao stabilna, dok su poslovne investicije i izvoz još uvijek slabi, prvenstveno zbog uticaja koronavirusa, koji predstavlja novi rizik za izgled globalnog ekonomskog rasta. Kreator monetarne politike su istakli da je ista trenutno na odgovarajućem nivou, što je protumačeno kao signal da Fed vjerovatno neće mijenjati referentnu kamatnu stopu u ovoj godini, nakon prošlogodišnja tri smanjenja.

Predsjednik Feda iz Dalasa Kaplan je izjavio da je trenutni nivo referentne kamatne stope prikladan do kraja ove godine, iako su primjetni rizici epidemije koja je paralizovala dijelove Kine. Prema njegovim projekcijama GDP će u tekućoj godini bilježiti rast od 2% do 2,25%, stopa nezaposlenosti će biti smanjena na 3,5% sa 3,6%, a inflacija će bilježiti rast prema ciljanom nivou od 2%. S druge strane, zamjenik predsjednika Feda Clarida je izjavio da zabrinutost zbog potencijalnih efekata širenja

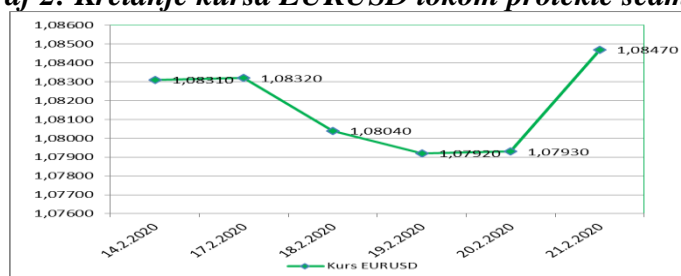
koronavirusa ne bi trebalo da utiče na promjenu monetarne politike Fed. Naime, Clarida je istakao da su temelji ekonomije SAD snažni, uz održiv rast, najjače tržište rada u posljednjih 50 godina, te stabilnost cijena uz inflaciju koja je blizu ciljanog nivoa.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	JAN	-11,2%	-3,6%	17,7%
2.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	JAN	2,1%	9,2%	-3,7%
3.	Vodeći indeks	JAN	0,4%	0,8%	-0,3%
4.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	14. FEB	-	-6,4%	1,1%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	15. FEB	210.000	210.000	206.000
6.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	16. FEB	-	65,6	65,7
7.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	JAN	-1,8%	-1,3%	3,9%
8.	Indeks prerađivačkog sektora P	FEB	51,5	50,8	51,9
9.	Indeks uslužnog sektora P	FEB	53,4	49,4	53,4
10.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	14. FEB	-	-6,45	1,1%
11.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JAN	1,6%	2,1%	1,3%

USD je blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,0831 na nivo od 1,0847.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Novi glavni pregovarač Velike Britanije za EU Frost je odbio sugestije da Evropski sud pravde nadgleda uslove koji su dizajnirani na način da niti jedna strana ne podriva drugu. On je, takođe, izjavio da Velika Britanija neće učestvovati u EU programima ili agencijama koji bi zemlju stavili pod jurisdikciju EU. Frost je ponudio za obje strane razvijanje modela slobodne trgovine poput onih koje je EU potpisala s Kanadom, Južnom Korejom i Japanom. Pregovarački mandat EU bi trebalo da bude okončan do 25. februara.

Prema očekivanjima rejting agencije Moody's, Velika Britanija će u ekonomskom rastu prevazići jedino Italiju i Japan među naprednim ekonomijama s obzirom na to da su očekivanja ekonomskog rasta za ovu i 2021. godinu zadržana na nivou od 1%.

Pregovarač EU za Brexit Barnier je odbio zahtjeve Velike Britanije za uspostavljanjem trgovinskog sporazuma poput onog koji EU ima s Kanadom, a koji bi oslobodio Veliku Britaniju EU pravila. Prilikom obraćanja, Barnier je istakao da takva ponuda nije u planu, te je primjetio da je premijer Velike Britanije jedino sklopio sporazum prije šest mjeseci vezano za pitanje pravila EU u dijelu socijalne i ekološke regulative nakon tranzicijskog perioda.

Na samitu EU lideri su nastojali da pronađu način da pokriju nedostatak od 75 milijardi USD u budžetu koji će nedostajati zbog izlaska Velike Britanije iz bloka, nakon što je Merkel predvodila glavne zemlje koje doprinose budžetu u odbijaju prijedloga kojim bi trebali u budžet uplatiti nekoliko milijardi više. Sastanak je u petak završen s dubokim podjelama među učesnicima samita, te je predsjednik Evropskog vijeća Michel morao priznati da će biti potrebno više vremena za dogovor. Časopis Guardian je objavio da je povećana zabrinutost nakon što je premijer Johnson naložio pregovaračkom timu za Brexit, na čelu s Frostom, da iznađu plan kojim će „zaobići“ protokole Sjeverne Irske u dijelu sporazuma o povlačenju iz

EU, a koji uključuje provjere dobara i hrane koji se izvoze iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku. Bivši ambasador Irske u EU McDonagh je izjavio da bi preispitivanje takvih okolnosti moglo imati ozbiljne posljedice uključujući i rizike za budući sporazum s Vašingtonom, gdje postoji značajna podrška Irske.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuće (G/G)	FEB	-	2,9%	2,7%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	JAN	-	5.500	2.600
3.	Prosječne sedmične zarade	DEC	3,0%	2,9%	3,2%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (kvartalno)	DEC	3,8%	3,8%	3,8%
5.	Inflacija (G/G)	JAN	1,6%	1,8%	1,3%
6.	Maloprodaja (G/G)	JAN	0,6%	0,8%	0,9%
7.	PMI prerađivački sektor P	FEB	49,7	51,9	50,0
8.	PMI uslužni sektor P	FEB	53,4	53,3	53,9

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,83011 na nivo od 0,83707, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3047 na nivo od 1,2964.

JAPAN

Zabrinutost zbog širenja koronavirusa je bila ključni faktor koji je protekle sedmice uticao kako na globalna, tako i na finansijsko tržište u Japanu, te su prinosi na japanske obveznice smanjeni za 3 do 4 bazna poena na sedmičnom nivou. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je BoJ spremna razmotriti dodatno ublažavanje monetarne politike ukoliko širenje koronavirusa bude značajnije uticalo na japansku ekonomiju i kretanje cijena. Iz agencije za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je upozoreno da će koronavirus imati jak uticaj na kinesku i japansku ekonomiju, te je istaknuto da će se ekonomija Japana neznatno oporaviti sa stopom rasta od 0,3% u tekućoj godini.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	IV kvartal	-1,0%	-1,6%	0,1%
2.	Stopa inflacije (G/G)	JAN	0,7%	0,7%	0,8%
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	JAN	-1.684,8	-1.312,6	-154,6
4.	Izvoz (G/G)	JAN	-7,0%	-2,6%	-6,3%
5.	Uvoz (G/G)	JAN	-1,8%	-3,6%	-4,9%
6.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	DEC	0,3%	0,0%	0,9%
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	FEB	-	47,6	48,8
8.	PMI indeks uslužnog sektora P	FEB	-	46,7	51,0
9.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	DEC	-	-3,1%	-8,2%
10.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) F	DEC	-	-0,4%	-0,3%
11.	Osnovne mašinske porudžbine (G/G)	DEC	-0,7%	-3,5%	5,3%

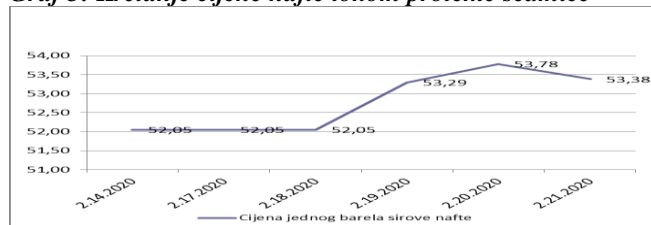
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 118,95 na nivo od 120,99. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 109,78 na nivo od 111,61.

NAFTA I ZLATO

Njujorška berza nafte u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika u SAD. Tokom protekle sedmice cijena nafte je zabilježila blagi rast. Početkom sedmice cijena nafte se održavala na nivou od oko 52 USD za jedan barel, uglavnom pod uticajem ekonomskih podataka s kraja prethodne sedmice koji su pokazali da ekonomija SAD djeluje na dobrim osnovama. Ipak, mogućnosti rasta cijene nafte su ograničene kako nedostaju najave OPEC+ o daljem smanjenju obima proizvodnje. Sredinom sedmice SAD su uvele sankcije najvećem proizvođaču nafte u Rusiji kompanijom Rosneft PJSC zbog održavanja veze s predsjednikom Venecuele i državnim naftnom kompanijom ove zemlje, a što je pojačalo neizvjesnosti oko izvoza nafte. S druge strane, nemiri u Libiji predstavljaju prijatnu izvozu nafte, te su tako ove vijesti imale snažniji uticaj na kretanje cijene ovog energenta nego očekivani efekti koronavirusa. Ovakve okolnosti su dale podsticaj rastu cijene nafte. Narednog dana cijena nafte je nastavila da bilježi blagi rast pod uticajem napora Kine da podstakne ekonomiju, ali i pod uticajem smanjenja broja novih slučajeva koronavirusa. Takođe, očekivanja slabijeg izvoza nafte iz Libije i Venecuele su uticala na cijenu. Krajem sedmice cijena nafte je zabilježila pad kako se koronavirus počeo širiti u drugim zemljama van Kine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 53,38 USD (49,21 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je povećana za 2,56%.

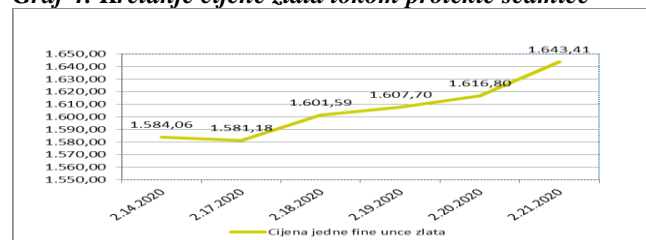
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.584,06 USD (1.462,52 EUR). Početkom sedmice Narodna banka Kine je intervenisala na tržištu s ciljem limitiranja uticaja koronavirusa na ekonomiju, što je imalo blagi uticaj na pad cijene zlata. Tokom trgovanja, u utorak, cijena zlata je probila nivo od 1.600 USD po unci nakon što je Apple naglasio uticaj koronavirusa na njih, kao i na globalnu ekonomiju, a što je potaknulo investitore da tragaju za aktivama koje nose niže rizike. Do kraja sedmice cijena zlata je nastavila da bilježi rast i održavala se na nivou preko 1.600 USD po unci jer investitori još uvijek nisu sigurni u posljedice koje će imati koronavirus na ekonomiju. MMF je upozorio da se uticaj ovog virusa već osjeti u Kini, dok bi dalje širenje ka drugim zemljama moglo da ugrozi ionako krhak globalni rast. U noti koja je pripremljena zvaničnicima G20, jedan globalni kreditor je ukazao na brojne rizike sa kojima se suočava globalna ekonomija uključujući i širenje koronavirusa, kao i ponovno jačanje tenzija na relaciji Kina-SAD te klimatske katastrofe. Goldman Sachs očekuje da bi cijena jedne fine unce zlata mogla da se poveća preko 1.850 USD ukoliko se neizvjesnosti zbog koronavirusa nastave i u drugom kvartalu. Prema istom izvoru, cijena ovog plemenitog metala će vjerovatno u jednom momentu dostići nivo od 1.750 USD po unci ukoliko se nastavi zabrinutost zbog koronavirusa u prvom kvartalu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.643,41 USD (1.515,08 EUR). Cijena zlata je na sedmičnom nivou zabilježila rast od 3,75%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.